

Närvarande Hans Jonsson, Arne o Marita Gustavsson, Siri Nilsson, Mona Lilja, Ove Björn, Ingrid Staaf, Stig Johansson, Sture Johansson, Holger Jonsson, filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.

Holger Jonsson berättar.

Holger Jonsson berättar om Alm i Alekärret, ett litet ställe i närheten av Blixhult. Han kom från Sävsjö i Småland, slog sig ner i Alekärret och skaffade sig en hushållerska, som hette Agnes och var från trakten.

Ofta var de osams. Porslin fanns det sällan något som var helt. En gång sålde Alm en ko. För pengarna ville Alm reparera huset lite, men Agnes var inte med på det. Då åkte kaffe pannan i golvet. Alm var lite gårdfarihandlare. Han åkte på en motorcykel och sålde radio, klockor, knivar, råttgift m.m. Alm byggde en källare. Cementen hade inte torkat då han slog ner stöttorna, vilket gjorde att han fick hela taket över sig. Alm blev nästan begravd levande.

Dagen efter kom en granne dit och han fick höra stönande ljud från källarhögen. Grannen kallade på hjälp, men det var försent. Alm avled vid ankomsten till Vadstena lasarett.

Agnes och Alm fick en flicka tillsammans, som fick namnet Maj-Lis. Maj-Lis fick växa upp i ett gott hem i Lilla Aleryd, hos Nanny och Bernhard Karlsson. Holger berättar att Alm var mycket barnkär. Ibland fick Holger åka med på motorcykeln, och om de kom till affären i Boet, så köpte Alm karameller.

Karl Utter, gick under namnet målarn, i Höganskog hade ett får som hade dött. Han delade fåret med en granne. Målaren blev mycket sjuk, så läkare fick tillkallas. När han skulle betala tog han pengarna ur madrassen.

Alla, som var på auktion efter Målarn, trodde att det fanns pengar i madrassen, så den blev bra betald.

Han samlade på gamla saker, bl.a. fanns Trehörnas första plog hos Målarn.

Signe Hagman bodde i en liten stuga nära Boets city. Hon var i Amerika och jobbade ibland, men bodde i sin stuga när hon var hemma. Ett rum och kök, i rummet var det stampat jordgolv. Signe var mycket musikalisk, hon spelade bl.a. fiol.

Stig Johansson berättar att när hans fru Maj gick till skolan i Prestorp, var det en pojke som fick för sig att välta Hagmans dass. Detta fick magister Jonsson reda på. Pojken fick gå till Hagmans och ställa allt till rätta och gå in till Hagmans och be om förlåtelse för sitt ofog.

Grytebäckarn var skomakare och bodde i Grytebäcken. Han var visst lite långfingrad. Det fanns folk, som tänkte bota det begäret. Han skulle korsfästas.

Man band fast en stör över axlarna på honom, sen fick han gå till Ermundeby, där en skenavrättning ägde rum. Efter detta blev skomakaren lite underlig. Han blev folkskygg och gick mycket ensam i skogarna.

Josef Ljung var en liten gubbe, som hade mycket hyss för sig. Tillsammans med en kompis grejade de så det blev strömlöst i bygden, särskilt om de visste att det var någon bjudning på gång. Då blev det alldeles mörkt i husen. Detta hände i början av 1940-talet, då elektriciteten var ny på trakten. Josef hade bil, och tyckte mycket om att köra, så han skjutsade gärna folk, som skulle hälsa på släkt och vänner.

Holger berättar om en gumma från Uppsala, som blev mördad en mörk höstkväll nära Fallsberg. Hon hittades inte förrän på våren, när isen gått bort från gölen, där hon blivit gömd. Brottet har aldrig blivit uppklarat. Detta hände 1923.

Antecknat av Siri Nilsson och Ingrid Staaf

Studiecirkel i Boet 28/9 1999

Närvarande Arne o Marita Gustavsson, Ove Björn, Hans Jonsson, Sture Johansson, Mona Lilja, Magnus Thell, Ingrid Staaf filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.

Ingrid Ax berättar att det fanns småskola i Åsa fram till Boets skola byggdes 1952. I Åsa var Ebba Bäckström-Wigren, Tyra Fridberg och Elvy Alm-Rydberg lärare under korta perioder. När Ingrid gick i Åsa skola hette hennes fröken Ragnhild. Även Gårdshult fanns småskola och före det i Klöverdala. På den tiden gick inga skolskjutsar och ingen mat serverades. Man fick ta sig till skolan mestadels till fots och man hade matsäck med sig. En och annan hade cykel och på vintern kunde man ta skidor eller spark. En tid bodde lärarinnan i Åsa hemma hos Andersson i Lyckan. Sedan hade man en bostad på andra våningen i Åsa skola, skolsalen var på första våningen. Man gick i skolan varannan dag.

Storskolan var i Prestorp. Ingrids lärare där var Ebba Bäckström, senare Wigren 3-4:an och Carl Jonsson i 5-6:an. Efter avslutad sjätteklass blev det fortsättningsskola, skolkök för flickor i Stora Åby och lite bokföring och dylikt för pojkarna i Prestorp. Detta pågick i sex veckor. Flickorna fick cykla till Stora Åby.

Mejeri fanns det i Boet mellan 1929 och 1954. En mejerist hette Svante Andersson.

Senare startade lådfabriken i mejeribyggnaden.

14/2 1935 hölls den första torgdagen i Boet.

Annat som fanns i Boet var två stora affärer, post – och telefonstation, kvarn, elektricitetsverk, mekanisk verkstad m.m.

Det har också varit lådfabrik i Halvarby. Sågen i Halvarby har brunnit en gång. I Alberts verkstad i Halvarby gjordes bl.a. musikinstrument (tambu) och pekpinnar. Den första verkstaden brann.

Albert hjälpte barn att tillverka olika saker, var även slöjdlärare i Boets skola en tid.

Affärer har funnits lite varstans. Linné började affär i Blixhult innan han byggde i Boet. I Åsa, Bökö och Lövhagen har också funnits affärer.

I Uppsala har funnits kvarn och även i Bäck. Där fanns en skvaltkvarn. Kvarnen i Boet började i Leifes lagård i Boet. Den brann, men ny kvarn byggdes upp. Gunnar Alzén var mjölnare. Siste mjölnare var Gottfrid Karlsson.

Telefonstationen byggdes av Gunnar Alzén. Åtminstone fyra caféer har funnits i Boet.

Hos Rydbecks fanns café och även skrädleri.

Wåghs hade kaffeservering och sålde även bröd i sin villa på Tyrsabola mosse.

Maria Karlsson och Elin Gustafsson, kallades flickorna, startade café i lilla gula stugan på Sivert Jakobssons gård. Sedan byggdes Björkäng, där familjen Lilja bor. Där hade flickorna café och senare Anna-Lisa Gustafsson. Där var bröllopsfester, begravningar och sammanträden.

I bostadshuset mitt emot Kvarnen, där Karl-Inge och Dagmar Karlsson bor nu fanns café och det var även bostad för mjölnaren.

Det passade bra för bönderna, som besökte kvarnen att dricka kaffe där medan de väntade på mälden.

Sömmerskor fanns det flera. En av dem var Alma Ingesson.

Erik Leife var en betydande person, aktad och respekterad av de flesta. Han satte i gång mycket. Leife bodde i Ruskilsby på sin frus föräldragård. Namnet Leife ett taget namn. Leife ägde också kvarnen med tillhörande gård. En som hette Karlsson bodde där tidigare. Han flyttade och byggde Karlsro i Prästorp. Leife startade ett elektricitetsverk. Han ägde också torvmossen. Han var disponent för mejeriet och han var nämndeman.

Torvmossen köpte Leife av Evert Gustafsson (Arne Gustafssons far).

Leife höll också auktioner. Leifes far var mjölnare i Uppsala. Hans fru Lydia Larsson var släkt med häradsdomare Larsson i Syllerstorp. Leife hade två döttrar gifta Hjertstrand och Tybring. Hjertstrand ägde Ekhyddan vid hembygdsgården före Åke Lidegran. Leife bodde i Ruskilsby tills han blev gammal och sjuk och han blev väldigt ledsen när auktionen skulle hållas där. Leife var för Boetbygden vad Carl-August var för Ödeshög och Ahlm för Trehörna.

Om affärerna i Boet kan sägas, Erik Rydbeck, Karl-Eriks far hade affär i Halvarby, det var på Rydbecksgården, längan, som nu är riven. Det var Karl-Eriks farfar, som började. Han var också lärare. Karl-Eriks far byggde affären i Boet. Den blev senare tillbyggd. Karl-Erik föddes 1921. På den tiden fanns postfacken i affären. Emil Rydberg kom med posten från Ödeshög och sorterade in i facken. Andra Rydbergare, som kört posten är Bertil Rydberg och Karin Rydberg.

Allt fanns i affären, skor och kläder, verktyg, redskap och livsmedel.

Linnés affär började i Blixhult. Flyttade sedan till Norrgården innan affären byggdes i det nuvarande korset. Det skedde på 30-talet. Många kvinnor ville handla hos Linné, men ville då inte passera Rydbecks. De gjorde sig en egen stig, vilken av Rydbeck fick namnet Morkullestråket. Vid jultid bjöd Linné alla kunder på julkaffe. Det tog två dagar.

Holmbergs affär i Klöverdala fanns 1935 och fram till 1955-1960?

I Åsa fanns affär i lilla huset där Birgitta och Per-Ola Andersson bor. Det var Carl Jonsson, Per-Olas morfar.

I Bökö hade en tant affär. Einar Haag hade också affär. I Boeryd hade Carl Ingesson f.d. droskare affär.

Sågverk.

Tyrsabola hade ganska stort sågverk.

Eskilsson såg i Halvarby.

Så småningom Linnés såg i Boet.

Linnés såg var till en början ett ambulerande sågverk, som man ställde upp för en tid på lämplig plats.

Rydbeck hade sågverk i Boet.

Allan Gustafsson hade såg i Boet (Bäck).

Rydbeck hade åkeri med tre bilar. Linné hade en bil.

Cykelverkstad fanns i Boet. Carl Fransson drev denna. Hans fru hette Signe. Hon var skånska.

En lördag klockan 1 1954 brann Jakobssons ladugård. Ett par pojkar lekte med elden och tände på med ödesdigra följder. Hela lagårn brann ner. En ny byggdes upp på ungefär samma ställe.

Heinemans borstträfabrik fanns i Boet. Det började i Kvarneryd, men 1945 byggdes fabrik i Boet. Den fanns kvar till 1960. Där arbetade bl.a. Heinemans flickor.

Förr i tiden var det julslytning i Boet. Det fanns mycket att titta på på den tiden.

Det var inte så nära till Ödeshög. Den nuvarande vägen kom inte till förrän 1956.

Torget i Boet fanns vid kvarnen. Leife ställde mark till förfogande.

Lennart Hylands far var en av torghandlarna. Han handlade med kött.

Smedjan i Jönsabola. Den första smeden hette Svensson. Bertil Fredrikssons far var den siste smeden.

Smeden hade motorcykel med sidovagn. Hans Jonssons mor åkte sidovagn med smeden till BB, när brodern Holger föddes. En gång brann det i smedens byxor när han åkte motorcykel (HD).

Ett fåtal bilar fanns omkring 1930. Erik Leife var en av de lyckliga bilägarna, Simon Brun en annan, Andersson i Lyckan och i Ershult fanns också bil. Telefon var det heller inte många som hade vid den tiden, kanske 10-15 abonnenter omkring 1930. Ingrid Ax minns att hon åkte bil en gång 1928 som 4-åring.

Taxichaufförer i Boet var bl.a.

Ingesson

Olle Waldau

Bertil Rydberg

Sigurd Ax

Grävmaskinsentreprenörer

Bertil Rickardsson

Ingemar Utter

Börje Utter

Elis Johansson i Vantekullen

Skomakeri

Olle Lönn (började i Klöverdala)

Emil Rydberg

Adolf Fredrik Greck (Ingrid Ax pappa)

Antecknat av Ingrid Staaf

Studiecirkel i Boet 12/10 1999

Närvarande Arne o Marita Gustavsson, Eva Seth, Siri Nilsson, Sture Johansson, Berit Fransson, Hans Jonsson, Ingrid Staaf filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.

Eva Seth m.fl. berättar.

Mejeriet startade 1928 och lades ner 1954. Man var inte eniga om hur det skulle bli sedan. Alla ville inte heller att det skulle läggas ner. Man tvistade om utifall mjölken skulle till Mjölby eller Tranås. Det mesta kom tydligen till det enskilt ägda mejeriet i Tranås och en del till MC i Mjölby. När mejerierna kom till var det flaskor, som kördes med häst, senare blev det flaskor på bil och omkring 1970 kom tankhämtningen till stånd.

Eva är från Lilla Aleryd men född i Hjo. När hon slutat skolan tjänade hon piga bl.a. hos Torsten Rydberg.

Eva med flera minns en del original från äldre tider.

Johan, som var en slags luffare stannade kvar ett tag på ställen där han fick arbete. Loppor var det gott om den här tiden.

Nisse i Rackla, som många minns värmde ölet på spisen och sa tä tä.

Han tyckte väl det blev bättre sting i det då. Racklan ligger uppåt Sibirien i närheten av stigen som går mellan Ruskilsby och Bodebol.

Nisse kom som luffare till Hedda i Rackla.

En gumma, som hette Jenette bodde i en liten stuga i Rackla. Hon kunde trolla. Många var rädda för henne.

När man hälsade på hos Hedda i Rackla blev man undfägnad med bröd, som hon själv fått på bjudningar. Det var bara det att det legat ganska länge i ett skåp bland liniment och salvor, så det satte ner aptiten.

Man försökte stoppa undan det i fickor och i stövelskaften.

Kristin, som bodde i Nissastugan i Ruskilsby var en fin gammal dam.

Hon var kommen från Stockholm. Hon hade smakligare bröd och en massa fina grejor i skåpen, som hon gärna visade och som man gärna tittade på.

Eva och Ingrid från Skog hade sällskap till skolan. De lånade Kristinas dass en gång när de passerade där. Det föll sig inte bättre än att klinkan gick för, när de var där inne. De skuffade på dörren, så klinkan flög av, men de smög dit och gjorde i ordning efter sig sedan.

”Fikon” var en luffare, som hade hund. Eva visar kort på dem. En gång krockade Fikon och hunden med skollärare Jonsson. Antagligen slutade det bra.

Det är lite olika åsikter om hur det gick till.

Man spelade teater i Boet ibland och då blev det också en visa om den nämnda krocken.

Eva har också med sig foton på sågen i Halvarby. Sågen har brunnit två gånger. Första gången brann den 1937, andra gången var någon gång på 50-talet. Verkstan hos Albert brann samtidigt. Folke Eskilsson ägde sågen vid andra branden, hans far Eskil Karlsson vid den första. Sågen lades ner i slutet av 60-talet.

När Alberts verkstad brunnit hjälptes många åt för att han skulle kunna bygga upp den igen. Man kom med stockar. Albert var snäll och barnkär, så man ville gärna hjälpa honom. När det kom barn till hans verkstad lade han undan sitt arbete och gjorde något med barnen, t.ex. leksaker. För övrigt tillverkade han bl.a. knyppeldynor och sparkstöttingar.

Per Nilsson och Allan Gustafsson startade såg i Boet.

Eva Seth berättar om sin skolgång. Hon gick i småskolan i Klöverdala där Det är missionshus nu. Hennes lärare hette Signe Gustafsson syster till bl.a. Einar i Munkeryd (lärare i den skolan). Gårdshuld skola byggdes 1936 och ersatte Klöverdala skola. Signe Gustafsson dog i slutet av 40-talet.

Skolstäderskans pojke Anders fick benet i slåttermaskinen och fick vara gipsad länge. Hilda Ståhl var städerska före och hon och skolfröken var aldrig "du" med varandra.

På den tiden hade barnen med sig ägg och grädde och annat smått och gått till läraren och då brukade den, som hade något med sig bli inbjuden på kaffe.

Siri Rydbergs mamma brukade också skicka med lite ägg till fru Ståhl.

Eva berättar lite mer om sin skola. Skolsalen låg på andra våningen i Klöverdala. Trappan är samma som nu. Man gick i skolan på lördagar men var ledig en dag i veckan.

Det fanns inga långbyxor, man hade stickade damasker på vintern och strumporna var även stickade, till en början för hand senare med maskin.

Man eldade i kaminen. Karl-Runes farmor Selma tände på morgonen, sedan fick man hjälpas åt att lägga på. Veden köptes av skogsägarna på orten.

Materialsåpet finns fortfarande kvar. Fröken fick också förvara material i sin garderob. Det fanns utedass. På rasterna lekte man på gården. Fröken hade en egen liten täppa där hon odlade. Ebba Tibell var fröken före Signe.

I Åsa hette en av fröknarna Ragnhild-Netz-Karlsson och i höghult hade Tyra Fridberg alla klasserna.

Eva gick och läste i Stora Åby. Man höll till i sakristian. Dit fick man cykla.

Till skola fick man inte cykla. Man lärde sig cykla på sin mors eller fars cykel.

Eva gick också i fortsättningsskolan. Då var det inte skolkök utan man fick lära sig fylla i papper och deklarerera och sådant.

I Boet fanns damfotbollslag redan på 30-talet. Idrottsklubben bildades 1934.

På 1950 talet hölls bl.a. sykurser i Boet, som hushållsnämnden ordnade.

Elin i Ruskilsby var sömmerska i Boetbygden, Hildur på Botagärdet en annan bra sömmerska. Elsa, som gifte sig med Oskar och bodde i Ruskilsby var också sömmerska. Hon var skånska men kom närmast från Tranås och sydde tillsammans med en annan flicka, som senare gifte sig med Harald i Åsa. Jag, Ingrid, minns att Elsa i Ugglehult sydde dräkt åt mig 1952. Då fick man cykla från Sunneby till Ugglehult och prova. Vägen gick då över Tellekullen och Gräsberg.

Kanalen i Blixhult har man handgrävt och rensat upp flera gånger. Bl.a. 1955. Harald i Bökö och Sture Gustafsson har gjort det en gång. 1949 grävde man med grävskopa. Vi ska få höra mer om kanalgrävningen senare för det finns papper på det.

Kanalen här i Boet står i förbindelse med Tåkern genom olika vattendrag. Till och med att det har funnits ett slags reningsverk i Boet, som skulle rena utsläppet från mejeriet, men det var inte så effektivt.

Vägen Boet-Tranås byggdes på 30-talet. Före det fick man åka åt Duvebo, när man skulle till Tranås. Det finns en dålig väg till Klinten och en bit till.

Linnés far Axel i Blixhult byggde sig en egen väg, ungefär tre kilometer, den kom ut vid Grytebäcken. Det berodde på osämja mellan gubbarna.

Blixhults gård var Linnés föräldrahem. Där började brodern John med affär. Tyvärr omkom han mycket tragiskt i en trafikolycka vid Ufsbo. Hans lilla lastbil välte och han kom under.

Linnés fru Anna var från Ersbola, syster med Werner och Ernst Henning.

Hasse Jonsson berättar att när hans far Hugo var tre år skulle han och en kompis elda upp en myrstack. De bar halm från ladan och spillde så mycket att när de tände på följde elden halmen och hela ladugården brann.

Allan Gustafssons morbror, Axel i Lyckan var en lärd man. Han hade gått på Bjärka Säby. Han kunde deklarerat och bota djur. Deklarationen brukade ta mer än en dag, så han låg över på ställen.

Det berättas att när han skulle rycka ut som veterinär ordinerade han "ta hem en hela till koa". När han kom till platsen tyckte han "Vi tar oss lite själva först". Rätt som det var var flaskan tom. Ja, ja sa Axel, kossan blir nog bra ändå. Ofta ställde han diagnosen att djuret fått vasst, det var inte mycket att göra åt den saken.

Antecknat av Ingrid Staaf

Studiecirkel i Boet 9/11 1999

Närvarande Berit Fransson, Hans Jonsson, Arne o Marita Gustavsson, Ingrid Ax, Siri Nilsson, Mona Lilja, Ingemar Utter, Stig Johansson, Ingrid Staaf, Sture Johansson, filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.

Stig Johansson berättar.

Stig berättar, det går fort så jag hinner inte anteckna allt, men det finns på film i Hasses arkiv.

Stig föddes i Tyrsabola 1924, men flyttade till Öna redan 1925 och där har han bott hela sitt liv utom de allra sista åren. Nu bor han i Västantorp. Stig gick i skolan i Gårdshult. Han stammade så hårt, så han fick hålla upp ett år. Sedan gick han i Prestorp. Edvin Glad körde ved till lärarna. Skolläraren tog den bästa och lärarinnan fick det sämsta.

1930-talet var ett fattigt årtionde. De flesta var bönder, och fick i alla fall lite mat från gården. Vid den här tiden fanns det elva bönder, som levererade mjölk på Skräddarpsvägen.

Jakobssons gård i Boet var vid den här tiden utarrenderad till olika personer. Inga maskiner fanns på gårdarna. Ernst i Öna var bland de första att köpa slättermaskin, den lånade han ut till bönder i bygden.

Vad fanns det mer i Boetbygden? ”putellpöjka” fanns ju säger Stig. Med dem menar han de som bodde på skogsstationen och jobbade i skogen. De kom dit för att de skulle komma ifrån sina alkoholproblem.

Sågar fanns det två stycken och Kalle Franssons cykelverkstad. Linné hade stor sortering i sin affär. Han sålde t.o.m. gödning till bönderna. Kvarnen fanns ju och Georg Heinemans borsträfabrik och Elins och Majas café.

Rydbecks affär fanns också och Martin Petterssons skrädderi. Bota-Jon var bygdens egen polis. Post- och telefon fanns då i Rydbecks affär. När mejeriet kom till var det en stor välsignelse. Då slapp man ta hand om all mjölken i hemmen. Erik Leife var en duktig karl, han var ju disponent för mejeriet och han delade ut kort, när det var ransonering och han lovade när folk fick slakta.

När det var auktion i Ulfsbo såldes det till pälsabönnera, de kunde inte betala. Vad det var för ena kommer jag inte ihåg nu, det får vi fråga Stig.

På Tyrsabola mosse bodde skomakare Lönn. Där fanns också en dansbana med dans och spel. Talesättet var: Sommarn i Hökalyckan, vintern i Guds hus (med det menade man Åsa missionshus).

Det berättades att Josef Ljung bjöd på skallekorv i missionshuset. Han hade korven om halsen och satte sig på första bänken och delade ut till intresserade.

Josef spelade hartsfiol också, en gång var det för Lovisa och hennes son. Han fick höra Lovisa säga: Nu har jag tatt 12 löpper. Nu räcker det la, sa Josef då. I Öna hade man fargalt. Yngve Karlsson i Tyrsabola kom med suggan i PV:n. Kanon-Oskar var med och satt bredvid och höll suggan. Suggan gick in i bilen igen och åkte med hem efter besöket hos galten. Kanon-Oskar hade fått sitt namn av att han sköt så hårda skott i fotboll.

När Greta och Alvar Davidsson skulle slakta grisen tog slaktarn fel och slog grisen i baken i stället för i huvet med det resultatet att grisen sprang in under logen och kunde inte slaktas förrän nästa dag.

Arton sorters småbröd kunde det vara på julbjudningen. Det var det i Fallsberg och dessutom ostkaka och kaffe och tårta efteråt. Man berättade mycket spökhistorier och sen skulle man hem i mörkret vid tolvtiden. Det var inte så roligt.

Hur kunde man leva fram på den tiden? Jo, de flesta hade ju några kor och ett par hästar. Stig hade lite extraknäck. Han klippte kor på 40 ställen på hösten och så mjölkade han åt folk som behövde hjälp.

Nu berättar stig om Emil Utter och Ada och Hilma. Emil hade köpt moped, men det gick galet ibland. Han körde rätt genom taggträden. Ada och Hilma var starka, man hade aldrig sett dess make. De barkade stockar, som var så stora att ingen kunde vända dem, men Ada och Hilma slängde ikring dem som ingenting. De plockade tusentals liter bär under säsongen, som de sålde och de gjorde 300 kvastar av björkris och kråkris, som de också sålde.

Mossen gick inte att plöja, det var för sankt, då tog Ada och Hilma och handgrävde den. Det var två tunnland.

Stig skulle hjälpa till att köra gödsel. Stacken var frusen. Ada högg upp hela stacken i block.

Ett trettiotal ostar hade de också på gång.

När de fick elektricitet satte de lyset i ett hus de inte bodde i och där hade de även radio. I lagårn hade de två lampor, men ingen i huset de bodde.

Elin i Väsjö var sjuk. Hon hade två kor, som hon inte ville göra sig av med. Stig fick åka dit och mjölka.

Stig fick också order att gå till tjuren med kossan, men han stannade i skogen och åt bär i stället och gick sen hem med kossan igen. Det blev inget tjurbesök den gången, han fick göra om proceduren, med samma resultat, så den kossan fick inte någon kalv mera.

Elin var duktig kokerska och lagade mycket god mat åt sig själv och andra. Hennes höns hade det bra, för de fick mat, som blev över och blev för gammal. En gång när Stig kom till Elin, stod hon i soffan och under låg en orm och fräste. Stig slog ihjäl ormen och räddade Elin.

Stig var med Oskar Karlsson i Ugglehult och körde mjölk. Man fick lasta i tre våningar. Stig fick sitta på flaket. Man fick också ha med handelsvaror från Rydbeck, Linné och Holmberg. En gång välte mjölk bilen mellan Morliden och Aleryd. Stig kom under alla såarna och slog sig förskräckligt, det var väl på hemvägen får vi hoppas. Evert Gustavsson i Aleryd drog upp bilen med hästar.

Stenkrossen körde man mellan ställena. Folk behövde krossa grus till sina vägstycken.

Busadungen låg mellan Blixhult och Västantorp. Där gick den huvudlöse omkring och buktalade. Han finns inte längre som tur är.

Stig sålde smågrisar ibland. En gång skulle han åka rätt över till Albin i Ugglehult. Han tog moped och cykelkärra. Det blev rätt tungt, kärran sköt på i nerförsbackarna och rätt som det var hamnade lådan med grisarna i ett dike. Tack vare att lådan var igenspikad kom inte grisarna ut, men de var blöta vid framkomsten.

Det fanns mycket folk på landsbygden på den här tiden, det var roligt. Nu finns maskiner till allt, så mycket arbetskraft går det inte åt. Stig minns slättergillen och hur man gärdade gärdsgårdar och svedde vidjor, så ögonbrynen åkte med.

Han minns äggaföreninga, som de som hade höns var med i och hur det var när elektriciteten kom och senare TV:n. i Öna var man bland de första, som hade TV. Det blev folkvandring dit. Ester bjöd alla på kaffe och det gjorde hon också med dem, som kom till Öna och badade, för de var bland de första som hade bad.

Stig berättar många bravader, som han och andra i bygden varit med om.

Han minns att det en gång i tiden fanns både drickabil, fiskabil och varubil, som åkte runt i bygden och han minns bland många andra original "Näsen i Alekärret", som hade pistol, som han ibland sköt vilt omkring sig med. Men då han friade till Ada, lämnade han nog pistolen hemma, för där blev han bjuden på mat. Hans Jonsson och hans kompisar brukade få låna "Näsens" båt, då de skulle fiska. Det var också de, som kom och fick se att "Näsen" blivit sjuk och medvetlös. Livet kunde inte räddas. Han dog dagen därpå.

Drängar och pigor hade långa dagar, ofta från halv fem på morgonen till halv tio på kvällen. Det var kallt och jobbigt, men roligt med gemenskapen. Detta och mycket mera berättade Stig för oss.

Antecknat av Ingrid Staaf

Studiecirkel i Boet 9/11 1999

Närvarande Greta Davidsson, Per Davidsson, Hans Jonsson, Berit Fransson, Ove Björn, Berit Fransson, Sture Johansson, Stig Johansson Arne o Marita Gustavsson, Ingrid Ax, Mona Lilja, Siri Nilsson, Ingrid Staaf, filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.

Greta Davidsson berättar.

Greta började skolan, då hon var 8 år. Efter en och en halv månad fick hon blindtarmsinflammation, hon fick gå hemma med det tills hon blev medvetlös. Då tog pappa häst och vagn till doktor Hemming, som rekommenderade gröt på magen. Detta godtog inte pappan utan åkte till järnvägsstationen och tog tåget till Vadstena lasarett. Där blev Greta omedelbart opererad och fick ligga där från september till nyår. Sedan ville inte Greta tillbaka till skolan och var förresten också ganska svag efter den långa sjukhusvistelsen.

Hennes kusin, Ingeborg Brun lovade henne en fin flaska att ha vatten i om hon följde med till skolan. Greta tyckte nämligen inte om att ha en hartass att stryka bort med på griffeltavlan utan fick nu istället använda vattnet i sin flaska och en liten fin kudde som mamman sytt. På det sättet kom Greta igång i skolan igen. Skolan var i Åsa. Hilda Andersson var fröken, gammal men snäll och hjälpsam. Gretas föräldrar hette Maria och Carl Nilsson. De bodde först i Kvarntorp vid Bunkabola, sedan i Nisshult. De var sex syskon: Greta, Olle, Erik, Stina, Per och Anita.

Greta gick sex år i skolan, sedan blev det fortsättningsskola i sex veckor två år i följd. De dagar Greta inte var i skolan fick hon hjälpa till hemma med småsyskonen, på försommaren var det mycket rovgallring. Pappa ville gärna ha barnen med sig när han arbetade ute på åker och äng m.m.

I Prestorps skola var det många barn. Ebba Bäckström senare Wigren var lärare där. Hon var ny fröken, hade bara varit en tid i Åsa. När Greta kom från Åsa småskola till Prestorp 1923 var Ebba 20 år. När Greta kom till 5-6:an var det bara vikarier först, sen kom Carl Jonsson, han var sträng.

När Greta sedan skulle läsa för prästen fick hon ta sig till Stora Åby torsdagar och söndagar. Under påskhelgen blev det tre dagar i rad och Greta bad då pappa att skjutsa henne någon gång och det gjorde han. Den första prästen, som var väldigt snäll bodde i Storeryd, sedan kom kyrkoherde Frölinder. Greta minns att pojkarna fuskade. De hade boken i knäet och läste innantill.

När Greta var femton år kom hon till fru Carlström på hotellet. Hon var där i köket i ett år, sedan kom hon hem. När hon var 19 år fick hon barnförlamning. Hon sjuknade i januari och kom hem till midsommar. Hon fick ingen behandling, det var bara att ligga. Då tog pappan hand om saken. Han ordnade så att hon fick röra på benen och träna sig.

Greta var sedan hemma tills hon gifte sig 1937, 24 år gammal, med Alvar Davidsson. Alvar var född i Hakebo. De träffades på juniorauktion i Åsa skola. Det var kyrkoherde Carl Magnusson, som vigde dem hemma i Stengårdshult. Carl Magnusson kom till Stora Åby 1937, så det var möjligen hans första vigsel i den här bygden. Så småningom föddes pojkarna Inge och Per-Alvar.

Kor, grissasugga och höns hade de på sitt lilla lantbruk. En fotogenmotor, en smällemotor, hade de skaffat sig att använda vid mjölkningen.

En julafton, som Greta minns från sin ungdom, var det året Stina föddes den 18 december 1918. Olsson i Bäck, en snickare, hade tillverkat kälkar åt Olle och Greta. Morfar var tomte, och när han kom in blev barnen så rädda så de hoppade upp i sängen till mamman och den lilla nyfödda Stina. Olle och Greta var bara 4 och 5 år det året, de är födda 1913 och 1914.

De tråkiga minnena glömmer man ju, som Greta säger men de roliga och hyssen som hon och olle hittade på minns hon. Olle var lugnare, Greta var påhittigast.

En vinter när det var mycket snö tog de på sig skidorna och gav sig in i skogen och kom ända ner i Skälbyskogarna.

En gång klättrade Greta högst upp i en oxel och lurade även upp olle dit. Olle vågade sen inte gå ner utan mamma Maria fick komma och hämta ner honom.

En gång stoppade Greta in ett helt äpple i munnen, då gjorde olle det också, det var bara det att han inte fick ut det sedan. Mamma fick skava med en sked tills det gick att plocka ut det.

Hur var det med maten? Undrar vi. Jo det var ganska bra. Pappan var slaktare och ibland slaktade han en kalv eller gris. Man fick leva på det man hade. Potatis och kålrötter fanns alltid. Pengar var det ont om. Man hade ju mjöl och mjölk på gården, handelsvaror blev det inga i onödan. Kanske kunde man sälja några ägg då och då och för detta få köpa socker och något annat som man nödvändigt behövde. Greta och olle fick följa med pappan till kvarnen i Kvarneryd ibland. Mjölaren var snäll och lekte med barnen.

Från tiden då Greta var nygift minns hon att det var mycket ont om pengar. I Stengårdshult låg en gammal halmdös, som en kom och köpte för 20 kronor. Det var de enda pengarna de hade på mycket länge.

Dagarna gick åt att fora, mjölka, tvätta, städa, laga mat. Den första tvättmaskinen, som man kunde få tag i var en tvättvagg, som underlättade tvätten på den tiden.

Greta tog körkort 1947. Hon cyklade till Tranås och övningskörde. Någon gång kunde hon ta bussen från Duvebo till Tranås. 1948 köpte de bil. Alvar hade också körkort. Den första bilen var en Ford. Körkortet kostade sammanlagt 500 kronor. Greta har haft mycket glädje av sitt körkort. När Alvar och Greta slog mossen hade de mat med sig för hela dagen. Det var ett tungt jobb, men roligt tycker man efteråt. Traktorn köptes 1955. När Per-Alvar blev lite större hjälpte han gärna till på lantbruket.

När korna gick på mossen åkte man häst dit och mjölkade. Det var tungt att dra igång motorn i mjölkstallet. Så småningom köpte Per-Alvar gården och Alvar hjälpte till med det han tyckte om.

Greta har spelat orgel i hela sitt liv. Alvar och Greta sjöng ofta duett på mötena, vilket var mycket uppskattat och Greta spelade också till de unisona sångerna.

Greta fick en orgel av gammelmormor, då hon var 12 år och fröken Netz gav henne lektioner för 1 krona i timmen. Tio gånger fick Greta lov att gå, sedan fick hon klara det själv. Greta har spelat på många Klöverdalamöten. 1907 var det första mötet, Greta har varit på alla sedan hon blev så stor så hon kunde ta sig dit. Det har varit många predikanter, som Greta minns, Treiberg, Ågren, Ruben, Arne, Luthersson är några.

Kälkeboiterna fanns en tid i bygden. De var stränga. När Frälsningsarmén kom blev det en motvikt. Vi kommer nog att få höra Einar Haag berätta mera om kälkeboiterna och det som hände runt omkring dem.

Skomakaren, Josef Ljungs far, var en hejare till att fiska. Han sköt fisken med gevär. Han vittjade också andras kräftburar. Det var inte populärt. Hans J. berättar att när hans far, Hugo, J. och Stig J. fiskade så klippte de bort fisken från nätet, vilket därefter uppvisade stora hål.

Vi får också ta del av Gretas berättelse om sin mors ungdom, vilket också var mycket intressant, och som finns på ett särskilt papper.

Antecknat av Ingrid Staaf

Mors memoarer

Mors föräldrar, min mormor Emilia o morfar Gustav gifte sig alldeles utfattiga, de timrade ihop sig en stuga och så småningom en liten ladugård, som de kallade för Håkalyckan på Kälkebos ägor.

Vi har hittat jordkällaren o grunden till ladugården. Mor Maria var också med när vi letade reda på resterna av hennes barndomshem. Det blev sju barn ett dog bara några månader gammal, så var det Alma, David, Maria, (min mor) Lambert, Emma som dog innan tjugoårsdagen, och så lillpojken Anders.

Mormor o morfar var ju tvungna att arbeta i skogen båda två på vintern. Om vi på den klädutrustning som fanns på den tiden, mors långkjol var som ett pansar omkring henne när de kom hem om kvällarna. Även på sommaren när hon arbetade hos bönder som ville ha hjälp för en ringa penning. Barnen fick hjälpa varandra. Att de bara vågade lämna oss på vintern med att sköta eldningen, men det gick, men ack hur "dant" sa mamma.

Det fanns ett sågverk och en kvarn som drevs med vattenkraft. När arbetet var slut för dagen i skogen o hos bönderna så gick Gustav till sågen eller kvarnen men det var ju åt bönderna det också. Mor sa: Jag såg aldrig min far ligga. Mormor hade ju tvätt o lagning, bak o mat i den mån det fanns något att laga av. Det var hennes nattarbete. Nästan varje middag var det krösamos, potatis o sill. Det fanns ju lite salt fläsk ibland eller också (svart gröt) rågmjölsgröt sirapsvatten och sill.

Det var många morgnar som barnen vaknade o föräldrarna gått till arbetet. Det stod ett lerfat med mjölk o bröd på bordet och det kunde vara alldeles svart med flugor på det. Men vi åt, o det gick bra. När det blev bärtider blev det lite smakligare. Vi började äta fast det var "grönlingar". Det blev annat av när bären började mogna. Då fick vi gå upp vid fyratiden på morron. De större barnen fick bära de mindre. När vi kom fram fick de ligga på marken medan de större plockade, det fanns gott om bär. De började med smultron.

När de plockat tre fyra liter gick de två äldsta till Ödeshög för att sälja dom. De andra gick hem men tro inte att de fick vila! Far hade alltid nyodlingar på gång, så var det att flåhacka o dra harven. Det var inte lätt, och jämt var vi ju barfota. Vi fick våra stick för det fanns gott om humle och getingbon bland torvorna. Far var väldigt sträng. Minsta förseelse skulle vi be om förlåtelse, annars blev det stryk. Pojkarna var stela. De bad inte om nåd, men jag böjde knä många gånger i deras ställe. Men mina böner gällde inte. Flyttade jag inte på mig så kunde jag få stryk eller kastade han ut mig.

Det kom en ny sekt till Bökö. Far och mor gick med i den, det var en fasa för oss barn. Söndagarnas möte varade i flera timmar, och vi fick inte ens röra på benen. Det fanns en garderob där som förvaringsplats åt dem som inte satt still och jag fick gå dit en gång. När de öppnade dörren fick jag se en stor "NOCKE" (spindel) som satt i ett hörn. När de sedan stängde dörren blev det mörkt. Jag trodde jag skulle dö så rädd var jag, men jag vågade inte skrika för då viste jag vad som vankades. Farbror Karl-Johan gjorde far arvlös för att han gick med i sekten och far ville inte bråka.

I bibeln står "om någon slår dig på den högra sidan så vänd den andra till", inte löna ont med ont.

Det fanns aldrig några pengar. En kväll hörde jag far o mor tala om en skuld på tjugo kronor, som de inte visste hur de skulle få pengar till. De böjde knä o bad till Gud om hjälp. När de på morgonen gick till skogen hittade de en död räv. Far fick tjugo kronor för skinnet, tro och bönhörelse!.

En julafton mjölkade inte deras kossa. Far skickade ett par av barnen till Karl-Johan för att köpa mjölk. Han fyllde krukan med vatten och skickade hem dem igen.

Det var inte mycket till skolgång men jag kan ju läsa o skriva o räkna hjälpligt. Sedan var det att börja tjäna sitt eget bröd. Jag började hos Kalle i Stormatorp. Han lärde sina flickor att spotta ut sina tuggor på min tallrik eller på mig själv, men sedan lärde Ada (frun) mig att vänta o äta tills dom andra hade ätit, om det fanns något kvar då. Själv vågade hon inget säga.

En gång skulle Kalle plantera i Marka (allmänningen). Han var skogvaktare. Då fattades folk, en karl till att hacka, göra hål för plantorna. Det var ett hårt arbete, och jag var inte så gammal ca tolv tretton år gammal, men jag skulle få betalt som en karl om jag hackade. Vid avlöningen fick jag som en plantör. När jag påminde om vad han hade lovat, sa han ”visa mig att du är en karl så ska du få pengarna”.

Vid femtonårs ålder var jag och hjälpte min syster Alma. De hade en gård nära Ödeshög. En dag var jag ute och räfsade. Då jag fick se något hemskt komma på vägen. Det hade så stora ögon. Jag sprang så mycket jag orkade men det kom bara närmare. Då sprang jag av vägen och upp i en åker. Det otäcka fortsatte på vägen. Det var den första bilen jag såg.

När jag var 16 år kom jag till Krisseby. Där hade husbondfolket sitt matbord för sig, och tjänstefolket sitt. Att det var bättre mat på deras bord tänkte jag inte så mycket på, det skulle väl vara så. De slaktade en sugga och fläsket blev snartsalt, gammalt och segt men flottet var gått på brödet. Aldrig något smör, kanske någon gång på söndagarna. Så slaktades en ko. Allt togs till vara. De stora magarna, skrapades och saltades ner, man skar bitar där av som sedan stektes.

Det såg inte gott ut! men med hårt arbete och hunger så gick det ner. På vintern var det att väva på alla stunder, och hjälpa till i ladugården, mjölka och separera o diska. På sommaren lika så, men då tillkom räfsning också.

Och när karlarna vilade middag måste jag till mossen och rensa mellan rovarna, ogräset lade jag i en säck som jag bar hem till suggorna. Det var lagom att karlarna vaknade o då var det att dra slipsten åt dom. Ack särskilt Axel Brun la åt så hårt. Sedan var det att fråga mor Brun om det var något mer annars var det räfsan. Jag var så trött ibland så jag tänkte om jag bara fått tio minuter o lägga mig. Skriv inte om det här för det är glömt nu. Men det är bara lite vad som drabbade en fattig flicka, för hon kunde ju inte gå hem och klaga. Hon hade sextio kronor om året och inte en enda ledig dag på året. Det var att gå barfota från tidigt på våren tills snön kom, man måste vara rädd om sina skor. Vilken plats hon än hade så utnyttjades hon.

När hon var i Husqvarna fick hon höra att dom som inte var döpta fick inte läsa fram eller gifta sig, så hon ordnade upp dom sakerna. När giftermålet blev aktuellt var det fritt fram. I Husqvarna var hon i ett bageri o ofta fick hon stå i en kall källare och vispa äggvita för hand. Det var likadant där, allas passopp.

Mor Maria gifte sig 1913 vid tjugofem års ålder. Far var körkarl åt en som hette Bäck, han hade ett sågverk i Nisshult. Men inte blev det bättre efter giftermålet. De bodde i Kvarntorp, far var okunnig om jordbruk. Barnen kom tätt och pengar lyste med sin frånvaro. Så flyttade dom till Nisshult o det blev ännu mera slit, men mor var stark och allteftersom barnen växte upp lättade arbetet lite. Far köpte ett tröskverk och var ute hos bönderna hela höstarna och tröskade, och det blev ju slantar som var välkomna.

Far hade också barndom och ungdomstid som var mycket svår. Hans mor dog när han var tre år gammal och hans far när han var tjuogoett år. Han såldes inte på auktion men den som tog honom för minsta ersättning fick ta honom. När han gick i småskolan måste han rykta en häst och två oxar innan han gick till skolan, han stod på en tunna för att räcka upp.

Familjen hade egna pojkar. Allt fuffens de gjorde fick far stryk för. Riset tog de ur en svart vinbärsbuske. ”Jag luktade nästan jämt svarta vinberg” sa han. Läxor och skolan kunde han inte sköta. Tröttheten tog mig, så det blev stryk i skolan också. Ett tag gick han på luffen i Värmland. Men sedan kom han in i det militära och fick lära sig att räkna och skriva, och där trivdes han. Far talade sällan om sig själv och tråkigt nog så frågade vi inte. Men med arbete och sparsamhet och en god hälsa fick vi barn ett gott hem.

Nu vilar Far o Mor.

TACK FAR TACK MOR

Allt som mor talade om kan jag inte skriva, detta är bara axplock. Skönt att tiderna har ändrats till det bättre, men kanske kärlek fattas ibland mellan människor, både stora och små. De lämnade sina liv i Guds händer under den tid som Farrigstuvekalle var i Åsa. Jag saknar dom så ibland Far o Mor. De köpte Nisshult 1929.

Nedtecknat av Greta Davidsson Stengårdshult.

Utskriven av Östen Nilsson

Studiecirkel i Boet 7/12 1999

Närvarande Marita Gustavsson, Stig Johansson, Siri Nilsson, Sture Johansson, Mona Lilja, Hans Jonsson, Ingrid Staaf, Ove Björn, Ingrid Ax, filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.

Hans Rydberg visar ett videoband, som är inspelat med Einar Haag som berättare. Även Harry Ström är med.

Einar tar upp uttrycket: ”Du kommer att hamna i hökaröva innan kvällen”. Han tjänade dräng hos Frans och Fina Svensson i Klöverdala. Även Bertil Rydberg var där. När de skulle mjölka en kväll var Bertil så uppspelt så han skrämde korna så de fick samla in korna till mjölkning igen. Man sa till honom: **Du kommer att hamna i hökaröva innan kvällen**”. Det gick till nästa dag. Bertil var med sin pappa och körde posten. Det bar sig inte bättre än han ramlade ur bilen och bröt benet. Det var ett vanligt talesätt. Emil Rydberg körde posten länge. Till att börja med gick han eller cyklade, senare blev det bil. Emil Rydberg var så snäll, vilket gjorde att folk skickade mycket ärende med honom. Siri berättar att en gång fick han ett ärende när han skulle till Tranås. Han skulle ta hem en sirapslev åt Ebba Wigren. Han gick runt i alla affärer och frågade efter en sirapsslev. Bedrövad kom han hem och berättade att det fanns ingen sirapsslev i hela Tranås.

Posten lämnades i Rydbecks affär, där man fick hämta den. En del hämtade i Åsa t.ex. Bökö. Bertil Rydberg blev också postbärare senare.

Einar Haag är född 1914. Han gick i skola i Höghult för Tyra Friberg.

När Einar gick i Åsa fanns det timmerbilar. Det var spännande. Det var stora bilar köpta i Tyskland. De hade helgjutna däck och bromsen var en spak som körde i backen, när man trampade på bromsen. När timmerbilarna kom fick skolbarnen springa till fönstret och titta.

Einar föddes i Klockelyckan. De var 5 barn, som växte upp i ett litet hus med ett rum och kök tillsammans med mamma och pappa och farmor och en faster.

Josef 1903, Lisa 1906, Kalle 1908, Maria 1911 och Einar 1914. Hemmet var harmoniskt och barnen hade en bra uppväxt. Fadern köpte och sålde virke, sedan han bearbetat det. Han högg staver i skogen, undertryckta granar, vilka rensades upp, gjordes i ordning och såldes i Skänninge. Även mamman hjälpte till med detta. När man skulle till Skänninge for man kvällen före och stannade i Väderstad över natten. Man sov vid kyrkomuren. Dagen därpå for man vidare till Skänninge tidigt på morgonen.

Det var svårt att få tag på pengar vid den tiden. En del bröt stubbar och brände tjära av dessa, vilket man sedan åkte runt med i stugorna, för att sälja trätjära. Man använde tjäran bl.a. till att smörja vagnar med.

1918 tog pappa Haag en större gård på arrende, men det blev väldigt kämpigt för djuren var jättedyra att köpa in och efter krigsslutet sjönk priserna katastrofalt.

Ibland körde pappan asptimmer till Hästholmens hamn. Det skulle med båt till tändsticksfabriken i Jönköping.

1921 dog mamman. Det var ett hårt slag för familjen, men barnen var duktiga. Kalle organiserade och barnen fick var sina arbeten att sköta. Det var högre status att sköta stallet än att sköta kolagårn. När arrendet gick ut flyttade man tillbaka till Klockelyckan. Under bortovaron hade två skraddare hyrt huset. Nu fick de större barnen ta sig dräng- och pigplatser.

Farföräldrarna bodde i Djupvadet, och Einars pappa åkte till Amerika i sin ungdom, men han kom hem för att hjälpa sin mor (Einars farmor) när hennes man dog. De var 5 syskon, som for till Amerika i slutet av 1800-talet. Endast Einars pappa kom hem.

När Einar växt upp var han med Engvall och var hantlangare. Senare kom han till affären i Bökö och hjälpte till. 1936 övertog han affären där. Det var ett brett sortiment i lanthandlarna på den tiden. Man fick hämta varor i ödeshög med häst och vagn. Senare flyttade Einar över till Lövhagen med affären, och fick ta med sig affärsrättigheterna dit. Boethandlarna var inte glada åt detta, så de anmälde affären till den tidens hälsovårdsnämnd. Doktor Wikberg kom på inspektion. Det visade sig att han inte hade alls mycket att syna på. Det var bara en korkmatta, som skulle läggas in och ett skåp till charkvarorna skulle skaffas. I samma resa tog han en titt på affärerna i Boet, och där blev en hel del påsynat. 1939-1940 var Einar evangelist. Predikant var inget framtidsyrke tyckte pappan som sa: ”Du är på så mycket, så det blir väl inget av dig”. Allt sedan dess och även efter pensioneringen har Einar verkat, som pastor, så det blev inga ombyten.

1931 byggdes kapellet i Pelarbo. Einar var med på invigningen. Willis Säve var där och predikade.

Kälkeboiter. Nilssons i Nisshults förfäder var med i kälkeboiterna. Rörelsen dök upp hastigt i Kälkebo. Ledaren var en stark och duktig karl, som varit rättare i Sjöstorp, August Andersson, kallad far i Kälkebo. Rörelsen var något märklig kallades kälkeboiter eller Kälkebo läsare. Kraftfulla och radikala i uppträdande och förkunnelse. Haags morfar, som var knekt under Ermundeby, var intresserad av rörelsen. Han tyckte också om sprit men efter en sjukdomstid blev han omvänd. Då blev han också vapenvägrare och hämtades av länsman och belades med handbojor. Han tog aldrig mera i geväret och sitt torp fick han lämna. Han klarade sig fram genom att ta olika arbeten

Kälkeboiternas barn fick inte döpas i kyrkan och de fick inte gå i skolan. Man undervisade barnen hemma, de fick mycket kristendom. Det var en radikal kristendom, de blev missförstådda och det uppstod mycket rykten. Det finns ingen dokumentation om rörelsen, det som finns är det som berättas. Inget väder skrämde medlemmarna att avstå från mötena. Man sjöng också rätt mycket, då frälsningsarmén kom, använde man deras sånger. Så småningom gick rörelsen ut sig och medlemmarna gick in i andra församlingar.

Kälkeboiterna var stränga på sina möten, barnen fick inte vifta med benen och de vuxna fick inte nicka till. Barnen hade bibliska namn.

Janssonfamiljens barn reste alla till Amerika.

”Värmlänningen och hans familj kom hit som plöjare, när man odlade upp nya områden.

Man hade speciella plogar, det lär finnas en på lantbruksmuséet i Hästholmen.

Åsa skola byggdes någon gång på 1800-talet. Först byggdes en bit från nuvarande väg, där det är skog numera. Emellertid brändes det ner av en illasinnad person strax före invigningen. När man började om på nuvarande plats satte man vakt vid bygget. Den, som bränt det fick dock ånger på sin dödsbädd över sitt tilltag och skänkte därför sin gård Topphult till Stora Åby kyrka.

Antecknat av Ingrid Staaf

Studiecirkel i Boet 25/01 2000

Närvarande Berit Fransson, Hans Jonsson, Arne o Marita Gustavsson, Ingrid Ax, Siri Nilsson, Mona Lilja, Ingemar Utter, Stig Johansson, Ingrid Staaf, Sture Johansson, filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.

Ingemar Utter berättar.

Ingemars släkt kommer från *Trehörna. De hette först Johansson, men 1814 fick en knekt i släkten namnet Utter.

Ingemar föddes i Skräddarp och gick i skolan i Gårdshult. Det bästa i skolan var att jag lärde mig räkna, skriva och läsa säger Ingemar, och fröken var snäll. När han blev äldre och kom i Prestorps skola var det skynda sig hem och slita ont. Läxorna hanns inte med och det blev stryk också ibland.

Sex år blev det i skolan, 1946 var skolan slut. Sedan började arbete hos Kalle Öberg som stenröjare innan lumpen på Malmslätt 1953.

Han berättar att någon läst i tidningen Kvällsstunden om en finne, som kunde hugga 12v meter ved på en dag. Denne försökte göra efter men det gick inte. 6 meter gick men sedan var huggaren alldeles slut. När motorsågen kom blev det lättare i skogen.

Ingemar köpte en motorcykel av Kalle Fransson 1950, han tog körkort vid 18 år. Körkortet hämtade han själv i Linköping, för att visa upp det för polisen. Det blev en dyr taxiresa.

När Ingemar ryckte in i lumpen åkte han tåg för första och enda gången i sitt liv, i fortsättningen liftade han.

Arbetet hos Öberg betalade sig bra. Man fick 30 öre per sten man drog upp. Det blev ungefär 100 sten om dagen, så Ingemar och hans kompis tjänade i genomsnitt 30 kr var om dagen. Den som fick sten borttagen betalade 3 kronor för varje sten, så det blev 2.40 kvar till maskinerna och arbetsgivaren. Ingemar cyklade till arbetet och betalade 1.75 per dag hemma för mat och rum. Öberg gjorde konkurs, Ingemar fick en kompressor och köpte en traktor, så efter lumpen blev han egen företagare, 1954-1980. Det är inte alltid så lätt, alla betalar inte för utfört arbete. Som mest hade han 15 arbetare. Själv jobbade han ofta både dag och natt.

Ingemar gifte sig 1960 med Eva Martinsson och bosatte sig i Lilla Skräddarp. 1962 flyttade Ingemar och Eva till Öninge. Det var svårt att bo där och samtidigt ha snöröjning i Boettrakten. Ingemar kom inte ut själv, när han skulle ta sig till Boet. 1964 köpte de Georg Heinemans villa i Boet, där bor de fortfarande kvar.

Ingemar och hans firma har mest sysslat med vägbyggen och trekammarbrunnar. Han har också fått mycket arbeten av vattenfall med att resa stolpar. Ända upp till Jämtland fick man resa för att arbeta åt vattenfall.

Dammar har varit Ingemars specialité. Den första dammen grävde han 1964, sedan har det blivit åtskilliga.

I sin ungdom jobbade Ingemar en tid i sågen i Boet och råkade ut för en olyckshändelse och fick några fingrar avsågade. Bertil Rydberg skjutsade honom till Vadstena lasarett.

Trots detta handikapp, att vara utan tre fingrar på höger hand, så har Ingemar kunnat jobba i alla tider utan besvär.

Några år arbetade han hos Berg och Falk och de sista åren fram till pensionen hade han en arbetsgivare i Sommen. Han har själv skaffat mycket arbete, men gjorde det för någon arbetsgivare. Även om han inte tagit risker, så har han varit glad i riskfyllda arbeten. Han har bl.a. grävt i Tåkern. Då har han hela tiden fått använda mattor.

Ingemar har många skolhistorier och många andra historier att berätta. Han är glad och hjälpsam och har lätt för att prata.

Han berättar om olika vadslagningar med hundrakilossäckar och grodor som han svalt och andra historier. Men han har tydligen tjänat en del pengar på sina vadslagningar, för han har alltid gått hem med segern. Tvåhundra tjänade han på att svälja en dagmask och slutade även röka på kuppen, så den manövern betalade sig bra.

En gång räddade han livet på en farbror genom att köra honom på 25 minuter från Skräddarp till Vadstena lasarett.

Ingemar kan också sjunga bra och sjöng ibland på Lutherssons allsångskvällar

Antecknat av Ingrid Staaf och Siri Nilsson

Studiecirkel i Boet 8/02 2000

*Närvarande Hans Jonsson, Marita Gustavsson,
Ove Björn, Siri Nilsson, Ingemar Utter,
Stig Johansson, Ingrid Staaf Uno Lingmark,
Sture Johansson
filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.*

Sture Johansson berättar.

Sture föddes i Uppsala, där Kempe bor, den 23/2 1923.

Sture har arbetat i många sågar. Han började hos Edvin Holmqvist i Aleryd. Där var han i fem år. Sedan blev det sågarna i Boet och Bäck.

Det blev tre arbetsgivare inom det yrket: Edvin Holmqvist, Allan Gustafsson och Per Nilsson. Rydbeck hade såg också samt 3 lastbilar och affär. En pastor, Jallmén, körde lastbil åt Rydbeck.

Hos Holmqvist sågade man bl.a. ask till vagnfabriken i Tranås. Man använde ask som inredning i lastbilar och även i Volvos personbilar. William Götskog var plankbärare. Plankorna var stora och långa, så två fick hjälpas åt att bära.

Man sågade även ek åt Ingemar Utter.

Sture cyklade hemifrån klockan 6 på morgonen för att elda upp maskin till man skulle börja klockan 7. Det gick bra till den dagen då Hjalmar i Boet begravdes. Motorn hade startat klanderfritt varje morgon till den dagen. Men nu hade det bildats sot på ett känsligt ställe och man hade glömt att sota. Inte förrän till tiokaffet kom man igång.

I en såg fanns det många arbetare. Bl. a. fanns där sågare, baksågare, kantare, plankbärare, chaufförer, som kom med timret och någon rullade fram. Siri berättar att 1931 var Torsten Rydberg kubbtrillare i Halvarby såg och tjänade 5 kr om dagen.

En episod. En gång när det var isgata på vägen var det besvärligt i kurvan hos Anton och Lisa. Anton hade satt upp snören i svängen med burkar påbundna. Där körde Sture ner med motorcykeln och snärjde in sig. Anton, som var en snäll man, kom ut och hjälpte till att trassla ut honom.

En sommar var det så varmt så man sågade om nätterna.

Sen kom Sture till Rydbeckasågen. Sixten Gustavsson var sågare, Ingemar Utter var speträv.

Evert Gustavsson hade varit i Boxholm och fått klingan i ordningställd. Sen kom den att gå bak och fram. Det var ingen, som tyckte om det. Det gick inte bra, förrän man fick den rätt.

Speträven skulle såga av spetsen i enmeterslängder. De kördes sedan iväg på en kärra. En gång hade någon lagt i ett järn bland seten. Det hände just då Ingemar fått en såg med klinga, som skulle göra arbetet lättare. Antagligen någon avundsjuk, som missunnade till bättre förtjänst. Arbetet gick nämligen på ackord. Som tur var märkte han tilltaget, så det hände ingenting.

Sågarebordet kunde skena och åka baklänges och då kunde det slå sönder en hel del. Sådant hände ibland. I sågarelaget var man ett tiotal, med chaufförer som körde dit timmer var man 14-15 personer. En härlig doft av terpentiner av det nysågade virket låg över sågen och följde med jobbarna hem i kläderna. Det luktade gott. På sommaren kunde det bli hemskt varmt i sågen.

I oktober 1965 köpte Sture Prestorp. Han rev ur hela huset och gjorde om allting. Samtidigt jobbade han heltid i sågen, så det blev kvällar, nätter och helger, som fick ägnas åt huset. Vattenledningen grävde Kjell Fransson en natt 20 över 2 var det klart. Det var inte lätt alla gånger. Det var mycket snö vintern 1965-1966.

När Sture var sågare i Bäckasågen hände det att en motorsåg tände eld på spånnet. Man fick slänga på dricksvattnet och elden slocknade. Allan åkte och hämtade en hink vatten i Bäck, när han kom med den var hinken tom. Allt vatten hade skvalpat ut i bilen. Som tur var så var elden redan släkt. Sture var i Bäckasågen till 1972, därefter jobbade han på Huskvarna i 14 år.

19 kg vägde de första motorsågarna. Sture köpte sin första såg 1948. Den gick på diesel.

När Sture jobbade på Huskvarna var han bl.a. truckförare och lagerman. Man gjorde motorcyklar, man gjorde bl.a. ökenkykel. 85-90 stycken gjorde man om dagen.

Sedan Sture blivit pensionär har han bl.a. knakat text till skyltar till torpen som man funnit vid torpinventeringen där Hans Rydberg var cirkelledare. 288 torp har man hittat i denna del av Stora Åby socken.

Alla 288 skyltarna har Sture knackat till.

Sture och Ingemar berättar lite ytterligare om kanalen och olyckan när grävmaskinen sjönk. Det var ett Surteras i miniatyr. Man hittade också en gammal forntidsbåt, urholkad, i Mellangölen. Den finns på Hembygdsgården. På den tiden var det fart och fläkt i Boet. Nu är det bara julgranen, som lyser upp i centrum.

Och så lite förtydligande om kanalen från Sture.

Kanalen kommer från Småland över Högstorp – Skräddarp – Stengårdshult - Blixhult – Krisseby o.s.v.

Uppsala kvarn drevs med det vattnet. 1949 grävdes kanalen med maskin, dessförinnan var det en mindre handgrävd.

En byggmästare från Motala, Fritz Alexander, hade grävningen. Han hade en karl, Sven Gustavsson med sig. Sture var med som släntare och skötte även annat, som behövdes justeras för hand. Grävvarna bodde hos Agnes i Vinninge.

På en bro mellan Djurshemmet och Harget, står årtalet inristat. Man hade dämt upp vattnet i en dam. Bl.a. på grund av extra nederbörd, så brast dammen och det blev besvär för firman. Grävmaskinen, som man arbetat med såldes, och den som köpte maskinen fick göra arbetet klart. Det blev ändå lite kvar och det gjorde Per i Nisshult för hand. När kanalen var iordninggjord och klar skulle den synas.

Harald Karlsson i Bökö och Sture Johansson som bodde i Öna då rensade kanalen inför avsyningen. Efter ytterligare 5 år skulle den rensas. Kalle Karlsson i Skog och Werner Seth rensade då kanalen för hand.

Så förklarar också Sture vad begreppet glasinmur innebär. Det är då det blir en sväng på kanalen. Då måste man bygga upp en mur, så inte vattnet drar med sig jord och sten i svängen vid starka flöden. Man försöker göra en långsväng och lägger där upp sten på ett speciellt sätt så det blir starkt i svängen.

Antecknat av Ingrid Staaf och Siri Nilsson

Studiecirkel i Boet 22/02 2000

*Närvarande Berit Fransson, Hans Jonsson, Marita Gustavsson,
Ingrid Ax, Ove Björn, Siri Nilsson, Mona Lilja,
Stig Johansson, Ingrid Staaf
filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.*

Ove Björn berättar.

Ove är född i Blixhult 1936.

Han är enda barnet till Georg född 1891 och Olga född 1899 Björn. Georg är från Topphult.

Föräldrarna hade bondgård med 6-8 kor. På sommaren hade man dräng.

Både Artur Johansson och Arnold Fransson har tjänat dräng i Blixhult.

Ove gick i Gårdshult skola i 1-2. Det var ganska långt och på vintern hände det att pappan skjutsade med häst. I trean började man i Prestorp. Det gick en linjebuss, som man kunde få åka skolskjuts med. Ibland cyklade man för bussen gick inte de rätta tiderna. Sjuan gick man i kyrkskolan i Stora Åby.

Då var det skolskjuts. Ove gick i söndagsskola juniorerna i Klöverdala.

Ove fick hjälpa till hemma, som alla andra barn. Det var häst, som användes i arbetet. Ibland behövde hästarna skos, då kom Oskar Fredriksson och gjorde det.

I Uppsala hade man en finsk pojke under kriget. Han hette Jorma och var full av upptåg, som Ove hängde med på då och då. En gång, när de var på hemväg från skolan prövade de en gammal trasig båt på mossen och kanalen. Den sjönk till slut, så mycket så den stack upp lite. Pojkarna fortsatte sin vandring. De kollade skatbon och hade allt möjligt annat för sig.

Framåt kvällen saknade man dem hemma och gav sig ut att leta. Det var full uppståndelse. Man hittade den övergivna båten och befarade det värsta. Man sökte längs kanalen. Inga pojkar. Ovetande om allt, tog de den vanliga vägen hem och glädjen blev stor, när de kom välbehållna åter. Det blev nog inte så mycket skäll den gången.

Ett barndomsminne.

En resa 1941. En av kusinerna från Klämmestorp hade gift sig och flyttat hemifrån. Man skulle resa och hälsa på henne. Dit skulle man åka tåg. Men för att komma till tåget fanns inget annat än cykeln. Pappa tog den femårige Ove i en sits på stängen till stationen i Ödeshög vid sextiden på morgonen. På den tiden stannade tågen överallt. Vid elvatiden var man framme i Linköping. Hemresan tog ju också lång tid, så inte förrän vid halv ett på natten var man tillbaka i Ödeshög. Då var lille Ove sömnig, så pappa fick binda fast honom med sin livrem.

Ove blev kvar på gården. Vid 23 års ålder blev han egen lantbrukare. Pappa Georg dog 1985.

Tavlan i Bygdegården gjord av en målarkurs, föreställande sädeskrakar på ett fält där vägen går in till Öna. Känner Ove väl till. Det är hans fält och där har han många gånger skördat på gammalt hederligt sätt.

Socketbetor odlades ett par år hos Davidssons. Där hjälpte Ove till med upptagningen. De lastades på bilen för hand med grep.

Ove skaffade motorsåg 1957-1958. Den vägde 12 kg. före dess sågade man för hand. Man högg i skogen på vintern på den tiden.

Mäta tysktimmer var roliga föreställningar. Det var tyskar, som mätte och de kunde ju bara tyska. Somme från Sommen var med. Han kunde lite tyska.

Kost och logi hade de hos Linné i Boet. Han hade en stor Captain. Han dukade upp på bilens motorhuv, med linneduk och som ett fint smörgårdsbord. När timret mättes var någon med och rullade stockarna för tyskarna skulle se dem från alla sidor.

Fram till 1986 var Ove bonde i full skala. Numera kör han också buss till Motala och Mjölby. Busskort tog Ove 1967.

Ove gifte sig 1967 med Elsy Maria Liljegren och de har tillsammans barnen Maria och Hans.

Antecknat av Berit Fransson och Ingrid Staaf

Studiecirkel i Boet 22/02 2000

*Närvarande Berit Fransson, Hans Jonsson, Marita Gustavsson, Ingrid Ax, Ove Björn, Siri Nilsson, Mona Lilja, Stig Johansson, Ingrid Staaf
filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.*

Siri berättar.

Siri är född i Halvarby 1933. Föräldrarna var Märta och Torsten Rydberg. De var nio syskon samt kusinen Leif, som växte upp tillsammans med dem. De är Artur 68 år, Siri 67, Börje 66, Gösta 65, Ingemar 62, Leif 62, Kurt 60, Siv-britt 58 och Eivor 54.

Siri var inte Guds bästa barn. Hon gjorde alltid som pojkarna brukade göra. Hon blev piga när hon var 12 år. Skolan var Gårdshult. Fröken hette Signe Gustafsson. Kalla vintrar lånade hon en långrock av kusinen Erik.

Siri var nervös för att börja storskolan i Prestorp, men Artur lovade minsann att han skulle försvara henne.

Gösta var bra på att plocka bär, men på sitt eget sätt. Han fyllde korgen med mossa och la blåbär överst. Snart var korgen full och då fick han gå hem.

Siri och Börje retades ofta. Hon tog disktrasan och gnodde av honom med den och han försökte doppa ner huvudet på henne i diskbaljan.

Vid matbordet var det alltid fullt med folk. Det var inte alltid det fanns sittplatser till alla. Då fick barnen stå och äta, det var bra sa pappa Torsten, för då växte de bra.

Börje och Ingemar körde på en grävling en gång. De tog hem den döda grävlingen och klädde på den och la den i Leifs säng, men då blev han arg i alla fall.

Siri gifte sig vid 23 års ålder med Per Nilsson i Nisshult. De bodde först hos Henning Gustafsson i Norrgården i 1 år, sedan flyttade de till Prestorp i 2 år. Därefter flyttade de till Nisshult och den platsen har de sedan varit trogna.

Per dog 71 år gammal, men Siri är fortfarande Nisshult trogen, fast de byggt ett nytt hus. Siri jobbade på posten i Ödeshög i 17 år.

Siri älskade krösamos och mjölk med en varm potatis i. i annat fall kunde man "söppa" i en brödbit.

Siri har lärt sig tro på Gud. En gång när hon var tillsammans med några och badade tappade hon sin baddräkt på hemvägen. Hon blev ledsen över det och bad till Gud att hon skulle finna den förlorade baddräkten. Vid Västtorpet mötte hon två tanter, som pratade om att de funnit en baddräkt. Det var Siris. Hon fick tillbaka den, det var ett rent under och ett stort bönesvar för Iris.

Antecknat av Berit Fransson och Ingrid Staaf

Studiecirkel i Boet 7/03 2000

Närvarande Berit Fransson, Hans Jonsson, Arne o Marita Gustavsson, Ove Björn, Siri Nilsson, Mona Lilja, Stig Johansson, Ingrid Staaf, Holger Jonsson med fru, filmaren och cirkelledare Hans Rydberg.

Hasse Jonsson berättar.

Han är född 1937 i Västantorps. Han har fem syskon.

Holger, Ragnhild, Gudrun, Iris och Ingvar. Samtidigt som Hans föddes, byggdes lagårn i Fallsberg. Han gick i Gårdshult skola i 1-2:an och i Prestorp 3-4-5-6. Han hade fem kilometer till skolan. Han hade sällskap med Ove Björn. Ebba Wigren var lärare i 3-4:an. I tamburen i skolan fanns en lucka i golvet, som eleverna kröp i. Råttor och möss smakade på matsäcken emellanåt. I sjuan fick man gå i Stora Åby kyrkskola.

Hans högg i skogen i Allmänningen och åt Josef i Jönsabola samt åt Rydbeck och Linné Gustafsson. Med detta slutade han 1960. Åt Boxholms bruk jobbade Hasse i 8 år och bodde även i Boxholm. Han gifte sig med Gudrun Rosenqvist i Sunneby.

Så småningom köpte de lärarbostaden i Siggeryd och flyttade dit, där de alltjämt bor. Hasse jobbade åt Berg och Falk, körde asfalt m.m. Han högg också i skogen.

Tillsammans med Gösta Gustafsson i Börstabil köpte han skogsmaskin. Han har tvättat många lagårdar för 27 kr i timmen och målat dessa både utan och innan. Målarfirma hade Gösta och Hans tillsammans till för tio år sedan. Då delade de på sig och körde vidare var och en på sitt håll.

Han berättar om en märr, som fick förlamning och hur man bäddade med granris.

Motorcykelkort tog Hans när han var 16 år och vanligt körkort vid 18. Han cyklade till Tranås för att gå körskola. Så blev det ju lumpen förstas också, när tiden var inne. Bota-Johan var polis i Boet vid den här tiden.

Bror Holger berättar om luffaren Fikon. Han hade hund och gick omkring och tiggde mat till sig och hunden. Barnen fick alltid höra: Akta er för Fikon. En annan var Motala-Lasse. Han hjälpte till med olika jobb, där han gick fram.

Udda-Johan var en stark karl. Han bar en brännvinskagge och en karl hem till sig från Hällemön. Brännvinet hade de hämtat i Åby Västergård, men de drack en del innan de kom till Hällemön. Udden, där han bodde ligger i bortre delen av Vagnsjön (Klintern), han kallade sjön Vagnsen.

Udda-Johan gick omkring och sålde saker. Han kunde gå och dra på en filt t.ex. i ett år innan den blev såld. Han hade portmonnän under kudden när han sov.

Han berättade att en gång kom de som han bodde hos uppknallande till honom på natten, smög fram till sängen, tog portmonnän och tömde den och la tillbaka den igen. ”Men jag sa ingenting, sa Udda-Johan, jag låddes att jag sov”.

Så det var väl antagligen inte, så mycket i den portmonnän om det överhuvudtaget inträffat.

”Näsen” hade en bror, som kom på besök ibland. De drack bra med öl. Vägen in till stället, från Tranåsvägen, var kantad med kapsyler. Bryggarbilen fick sälja till dem både på bort och hemresan.

När ”Näsen” fick hjärnblödning var det så mycket snö, så, det gick inte att komma fram med häst och kälke. Man skulle bära ut honom till vägen, men han avled innan dess. Han är begravd i Trehörna.

Det hände mycket med ”Näsen” när han var i livet. En gång skulle Åke Eklund, Lasse Hansson och några mera skoja med honom. De tog en hink och band ett rep i och slängde denna över taket och ryckte upp och ner.

”Näsen” kom ut och sköt med pistol. Alla sprang hem.

Alm i Alekärret var ett annat original. Han var osams med de flesta. Han hade helt par hästar som han körde med. Det hände många episoder med honom. Han ville gärna slåss. Han hade knivar och cykelkedjor med sig bl.a. Han försökte låna bössa, men det var ingen som gick på det.

Albert i Tuna var en annan fin pöjk.

I Tuna bodde en tid en annan man som körde i skogen i Fallsberg. Han var så elak mot sina hästar, så det var förskräckligt. Till slut blev han anmäld och tagen av polisen på bar gärning. Efter den dagen åkte han aldrig mer till skogen.

Grejorna som han lämnat där när han åkte hem stod kvar i flera år.

Man lär ha funnit ett skelett i en mosse när man grävde. Det lär ska vara en luffare, som fått sätta livet till. Hur det gått till är en hemlighet.

Antecknat av Berit Fransson och Ingrid Staaf